

„Stajero“ izbaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopišče št. 3.

Dopisi dobredoshi in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu cena primerno zniža.

Štev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 19. maja 1907.

VIII. letnik.

Po volitvah.

Tako je boj torej v veliki meri dokončan; razburjeni duhovi so se pomirili in le v okrajih z občini volitvami traja borba še do 23. maja.

Oceniti, presoditi nam je zdaj naše delo! Kajti slabi bi bili, ko bi nas podrla ene same volitve, ko bi si postavili pistolo na čelo, ker ne bodo sedeli naši kandidati v državni zbornici! Obupali pač ne bomo in mi trdimo celo, da smo lahko z uspehi sedanje borbe zadovoljni. Zakaj? Poglejmo številke! Izvoljeni so bili:

I. V okraju Ptuj-Ormuž je bil izvoljen hofrat Ploj s 5390 glasovi. Naš kandidat Ornuig je dobil 1317 glasov, mlinar Zadravec pa 2165 glasov. Oddanih je bilo torej skupno nekaj čez 8000 glasov. To je pa komaj polovica vseh volitev v teh okrajih. Več kot polovica volilcev je ostala raje doma, kakor da bi se podali črni gonji in volili Ploja. Lahko tedaj trdimo: 70 % vseh volilcev teh dveh okrajev ne soglašajo s načeli Koroške stranke in je nasprotni klerikalstvu. In to je pač veliko! Pomisliti je tudi, da so nam ostale vse na predne občine zveste, zlasti Ptujška gora, Vareja, Leskovec, Pobrež Vel. Nedelja itd. Nadalje treba pomisliti, da smo pridobili veliko glasov v dosedaj popolnoma črni občini Zadravec na dravskem polju (n. pr. Cirkovce itd.). Mi smo torej lahko zadovoljni in hofratu Ploju rečemo: vaša zmaga je klavna in pretežna večina prebivalstva vam ne zaupa!

II. V volilnem okraju Maribor-Sl. Bistrica-Konjice je bil izvoljen klerikalni kandidat Pišek. Dobil je skupno 4314 glasov. Napredni naš kandidat kmet Kresnik je dobil 2077 glasov, socialni demokrat Vidmar 734 glasov in narodni Glaser celih 317 glasov. Tudi tukaj se je jako malo mož volitev udeležilo in je dobil klerikalec razmerno malo glasov. Naravnost skandal pa je, kako so se narodnjaki s svojim Glaserjem osramotili. Število naših glasov je prav lepo naraslo in tudi tukaj smo lahko zadovoljni.

III. V okraju Maribor-av. Lenart-Zg. Radgona

in Ljutomer je bil izvoljen klerikalni kmet Roškar. Nezavedni volilci so mu dali na pritisk politikujočega farštra 6189 glasov. Naš kandidat g. Senekowitsch je dobil 1706 glasov, cementni fabrikant in narodnjak Mursa 839 glasov. Tudi tukaj se začudi človek, da je nova stranka tako klavno propadla. Mi smo napredovali in celo v nekdanjih črni občinah smo dobili lepo število glasov.

IV. V volilnem okraju Rogatec-Smarje-Korje je zmagal kaplan Korošec. Naravno — mož si je izbral najtemnejše okraje, kajti svet bi se menda podrl, ko bi klerikalnega kaplana v zbornici ne bilo. Veliko je Koroščeve zmage kriva nova stranka, kjer je postavila nezmožnega in brezupnega Žurmana za kandidata. — V volilnem okraju Celje-Vransko je zmagal kmet Roblek proti financierju Povaleju. Vkljub temu, da Roblek ni naš kandidat, smo zadovoljni in se veselimo njegove izvolitve. Upamo, da bo Roblek res zastopal kmetske, da se ne bode udeleževal narodnostnega hujkanja. Živeli Savinjski!

V okraju Slovenjgradec itd. je padel klerikalni profesor Robič. Izvoljen je bil kmet Ježovnik. Tudi o njemu velja, kar smo povedali o Robleku. V zadnjem okraju pa je odja volitev med Benkovičem in Rošem.

To je torej izid volitev. To pot še nismo prodrli. Ali zadovoljni smo lahko, kajti mi gremo naprej! Kar je bilo oddanih glasov proti klerikalstvu, to je plod našega dela! In klerikalstvo se maje.

Na evidenje pri prihodnjih volitvah!

Politični pregled.

Državno posojilo za Štajersko in Koroško. Vlada je podelila štajerski deželi brezobrestnega posojila 1 milijon kron, koroški pa 400.000 K. Posojilo gre na račun splošnih svot, ki jih bode država deželam podelila. To je prvi korak, s katerim boče vlada ozdraviti zabredene dežele.

Človek, ker ima razum dveh lepših krofov se velik trebam. Z naslovom „občinski predstojnik“ ni bil posebno zadovoljen, ampak rad bi bil postal „gospod purgermajster“. Da bi dosegel zaželjeno čast, pravil je svojim občanom, da ni daleč tako lepega kraja, kakor so Krofci, in da se nikjer ni našel tako finih ljudi nego so Krofčani. Ljudem je seveda njegova hvala zelo ugajala in z veseljem so pozdravili njegov predlog, da bi prosili cesarja, naj povzdigne krofovsko vas v trg.

Pa zadeva ni šla tako gladko, kakor so mislili. Ze okrajni glavar jim je vrnil prošnjo z opombo, da morajo prej postaviti otovž.

Kaj pa zdaj? Kaj družega kakor zidati? Zidanje stane denar, ta pa Krofčani niso imeli kaj rad sel izpod palca. Najljudse bi jim bilo, ako bi vrgel Stvarnik na zemljo seme, iz katerega zrastejo hiše.

Občinska seja, pri kateri se je sklepalo o zidanju, je bila precej burna: večina je bila za zidanje, nekaj odbojnikov je zopet močno ugovarjalo proti stavbi rotovža. Da bi ugovarjajočih ne bilo treba poslušati, postavili so jih na zrak.

Po sklepu jih je zadel druga smola, niso mogli prešteti glasov, ki so bili za zidanje. V sobi je ostalo devet odbojnikov, a našli so jih zmiraj le osem: naj je stel, kdor je hotel, vsak stevec je pozabil pristeti tudi sebe.

finance. Ravno Štajerska in Koroška sta bili v groznih razmerah.

Volilni boj.

Boj je dokončan in dobili smo toliko glasov, da smo lahko zadovoljni. Volitev je dokazala, da ni bilo naše delo brezuspešno, temveč da je rodilo bogate sadove. Tema, noč je sicer še močna v naših deželah, ali dani se že... Bodimo veseli, da nas črna armada še ni potisnila v osadje in da je med našim ljudem toliko svobodomiselnega, neodvisnega, naprednega prepričanja!

Natančnih poročil iz vseh občin nam še ni mogoče podati. V koliko smo dobili poročil, jih podamo v sledečem:

Okraja Ptuj-Ormuž:

Občina	Ornuig	Ploj	Zadravec
Pobrež pri Ptuj	113	11	7
Vareja	63	9	—
Cirkovce	63	160	15
Središče	6	55	22
Juvance	34	10	11
Dolič	24	2	5
Destinjci	4	15	6
Trnovci	2	30	4
Podlehnik	38	24	4
Zagorec	2	57	2
Zakotak	1	96	—
Podgorce	4	36	66
Ptujška gora	85	20	14
Sv. Lovrenc	25	170	45
Leskovec	36	7	19
Stojince	35	10	18
Sv. Urban	30	32	32
Dolič	24	7	5
Jandevc	17	47	4
Jiršovce	13	46	1
Sočič	5	36	18
Tristovce	11	66	21
Ternovec	—	5	36
Vintorovec	22	9	23

Končno je vendar šinila zupanu Peperlu pametna misel v glavo in rekel je zbranim: „Pustimo štetje, ta mora imeti zlodej svoje krempije vmes! Poddimo rajši iz hiše na cesto, postavimo se v vrsto, poklekimo in napravimo z nosom v blato luknjo in te luknjice prestejmo.“

In modri občinski očetje so pohvalili pametni nasvet svojega predstojnika ter šli na cesto, se postavili v vrsto, poklekli, z nosom priklili v blato in nato prešli napravljene luknje. In glej ga smenta, zdaj je „štimalo“, v blatu je bilo devet jamc.

3.

Zidanje rotovža je bilo sklenjeno, in brž ko je okrajno glavarstvo potrdilo sklep, so skupali na trati pred cerkvijo jamo in jeli zidati. Da bi prej postali „purjarji“, so delali na vso moč od ranega jutra do poznega večera. Ni jih bilo treba prigovarjati, a bilo tudi ni nikogar, ki bi bil vodil stavbo in ukazoval. Vse delarje Krofčane so zdi kar rasti iz zemlje, streho pa je Peperl daroval od svojega pokoljenega kozoča.

Tako bi bil rotovž v malo dneh gotov, če bi ne bili Krofčani vsled prevelike pridnosti pozabili napraviti tudi okna.

„Kaj pa zdaj?“ tarnali so pozabljeni siromaki. Ker nihče ni vedel kaj pametnega svetovati, sklical

Krofčani.

1.

Na gornjem Štajerskem leži v globoki dolini med visokimi gorami lepa vas, katero obkazuje svetlo solnce in kakih šest mesecev na leto. Temu selu, oddaljenemu od vsega sveta, pravijo Krofci. To pa ni njegovo pravo ime, ono se glasi Sv. Martin. Tudi prebivalci Sv. Martina niso imenovali v prejšnjih časih Krofčane, marveč Šmartince.

Poslušajte me, hočem vam povedati, kako so prišli do svojega čudnega imena. V Krofcih ima vsak človek večjo ali manjšo goščo ali po domače rečeno krof, tudi gospod župnik niso brez njega. Kdor boče postati župan, mora imeti najmanj dva, najlepše dekle v fari ima celo — štiri.

Ni sicer lepo, če se komu posmešujemo zaradi telesnih napak, a s Šmartinci ni treba imeti usmiljenja, zakaj samu so si krivi, da se jih je prišlo nedejno ime.

2.

Krofčani so veliki posebneži, imajo se za prve na svetu. Nekdaj so bili bolj poznani, in še le, ko jim je naseljeval Komarjev Peperl, so postali tako osabni. Peperl si je namreč mislil, da je malo več kot navaden